

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

Savivaldybių administracijų švietimo padalinių vadovų konferencija

2014 m.

Vilnius

Nuo kalbų prie darbų: iniciatyvos gerinant ugdymo kokybę

Prof. Dainius Pavalkis

Švietimo ir mokslo ministras

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

Turinys

- 1. Skaičiai ir faktai**
- 2. Pokyčiai atskirose programose**
- 3. Iniciatyvos**
- 4. Naujienos**
- 5. 2014-2015 m. prioritetai**

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

2014-2015 mokslo metus pradeda

343 000 mokinių bendrojo ugdymo mokyklose

28 100 pirmokų

1200 bendrojo ugdymo mokyklų

45 500 profesinio mokymo įstaigų mokinių

76 profesinio mokymo įstaigos

19100 I-o kurso studentų

688 ikimokyklinio ugdymo mokyklos

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

2014-2015 mokslo metus pradeda

2 vidurinės sporto mokyklos

1 specializuota inžinerinio ugdymo mokykla

4 modernūs specialiojo ugdymo

metodiniai centrai:

- ugdomi itin sudėtingos raidos sutrikimų turintys vaikai;
- veikia konsultavimo skyriai pedagogams;
- teikia konsultacinę pagalbą vaikų tėvams;
- rengia metodinę medžiagą.

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

Ikimokyklinis ugdymas: privalomo priešmokyklinio ugdymo įteisinimas

EBPO: Ikimokyklinis ir priešmokyklinis ugdymas daro teigiamą poveikį vaikų tolesnei socialinei ir emocinei raidai, mokinių pasiekimams, iškritimo iš mokyklos rizikos mažinimui.

PIRLS: Pasiekimams didžiausią įtaką turi tiek socialinis ekonominis kontekstas, tiek dalyvavimas ankstyvajame ugdyme.

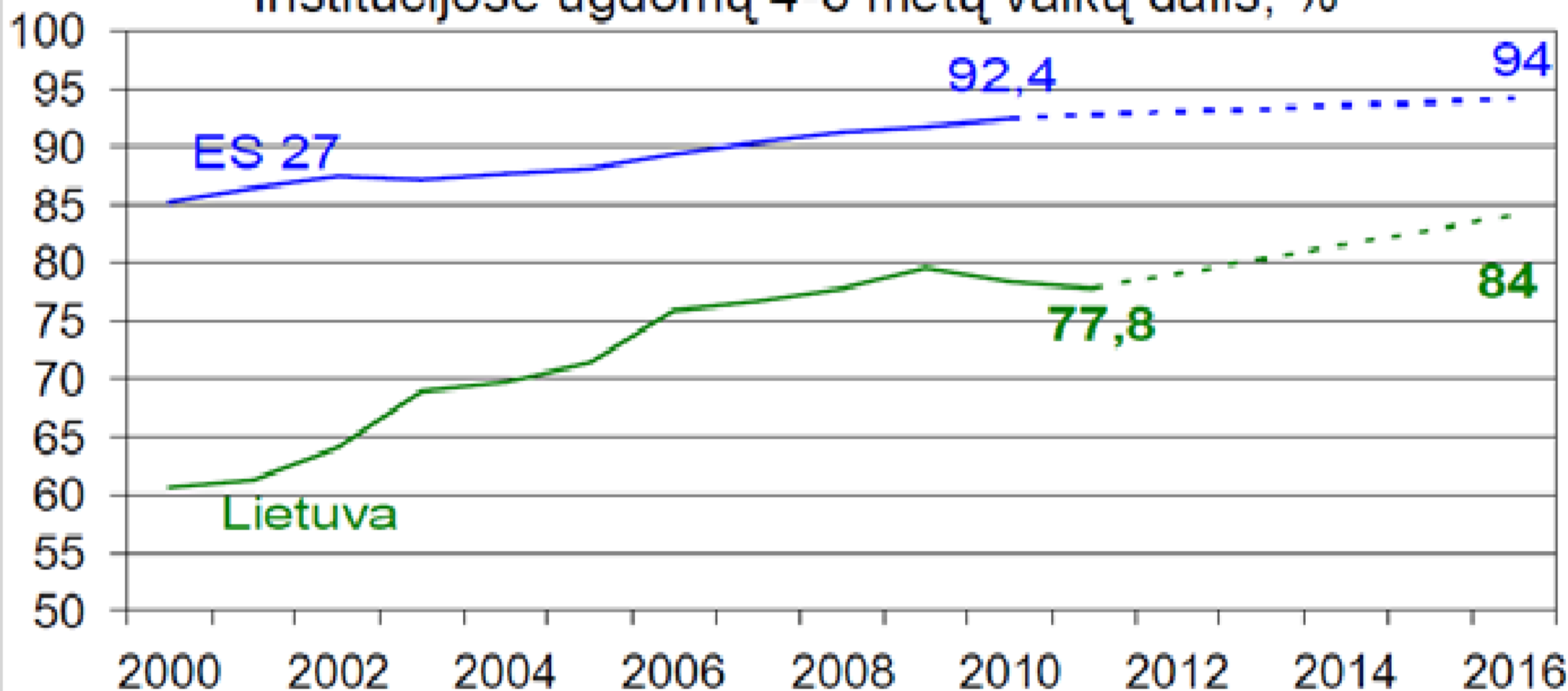
PISA: Nustatytas tiesioginis ryšys tarp pasiekimų ir dalyvavimo priešmokyklinio ugdymo programose.

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

Ikmokyklinio ugdymo siekiniai ES ir LT

Institucijose ugdomų 4-6 metų vaikų dalis, %

Žingsnis po žingsnio...

- **Atlikta situacijos analizė ir parengtos „Gairės dėl privalomo priešmokyklinio ugdymo įgyvendinimo“.**
- **Parengtas Švietimo įstatymo pataisų dėl privalomo priešmokyklinio ugdymo projektas.**
- **Biudžete papildomai 2015 m. numatyta skirti 5 mln. Lt priešmokyklinio ugdymo krepšeliams.**
- **Plėtrai numatyta naudoti ir ESF lėšos.**

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

Ankstyvojo ugdymo kokybės vertinimas

- **Kokybės vertinimo kriterijų sukūrimas**
- **Metodikos sukūrimas**
- **Vertintojų parengimas**
- **Vertinimo sistemos įdiegimas**

Kodėl mokslo metai ilgės?

- Tarptautinių tyrimų **PIRLS** antrinė analizė **atskleidžia reikšmingą sąryšį tarp mokymosi pasiekimų ir mokymosi trukmės.**
- Lietuvoje pradinį klasių mokinių **mokymosi trukmė yra trumpiausia Europoje:** 160 dienų, 32 savaitės (ES vidurkis – 37 savaitės).
- Nuo 2008 m. Lietuvos mokinių mokymosi **laikas sutrumpėjo 20 mokymosi dienų:** mokinių pasiekimai negerėjo, skaitymo srityje pastebima netgi blogėjimo tendencija.

Svarstomos alternatyvos:

- **Radikalioji** - mokymosi dienų skaičių 2015 m. didinti 10 dienų.
- **Nuosaikioji** - mokymosi dienų skaičių per 2015 – 2016 m. didinti 10 dienų (kasmet pridedant po 5 dienas)

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

Bendrasis ugdymas: prioritetas - mokinių pasiekimų gerinimas

Valstybinėje švietimo strategijoje numatyti siekiai

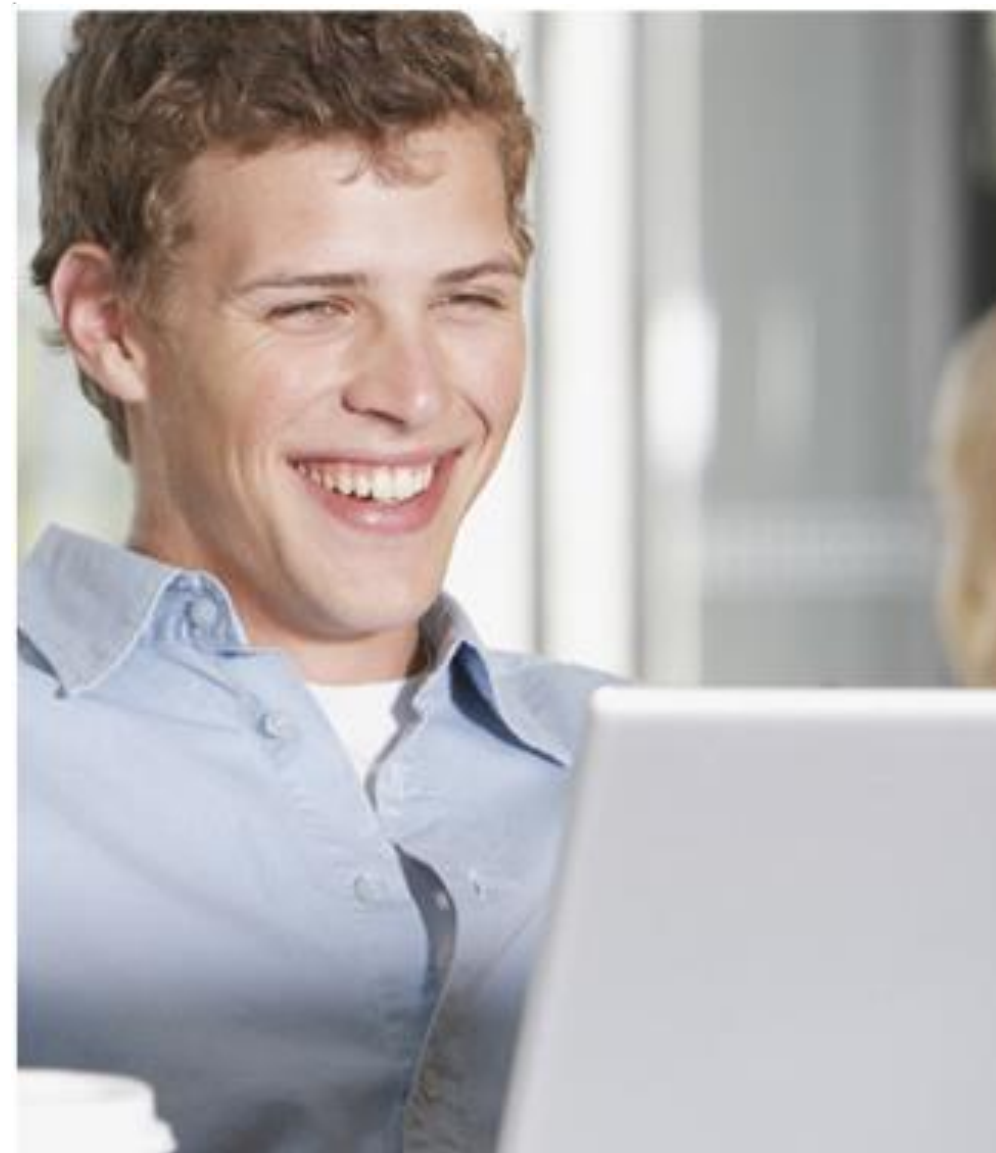
Tarptautinio **OECD PISA** penkiolikmečių mokymosi pasiekimų tyrime mokinių pasiekimai:

- atitinkančių bent 3 lygį (iš 6) **ne mažiau nei 54 procentai**
- nepasiekiančių 2 lygio (iš 6) **ne daugiau nei 15 procentų**
- siekiama pagerinti **visų mokinių mokymosi pasiekimus**

Kokiomis kryptimis judėsime?

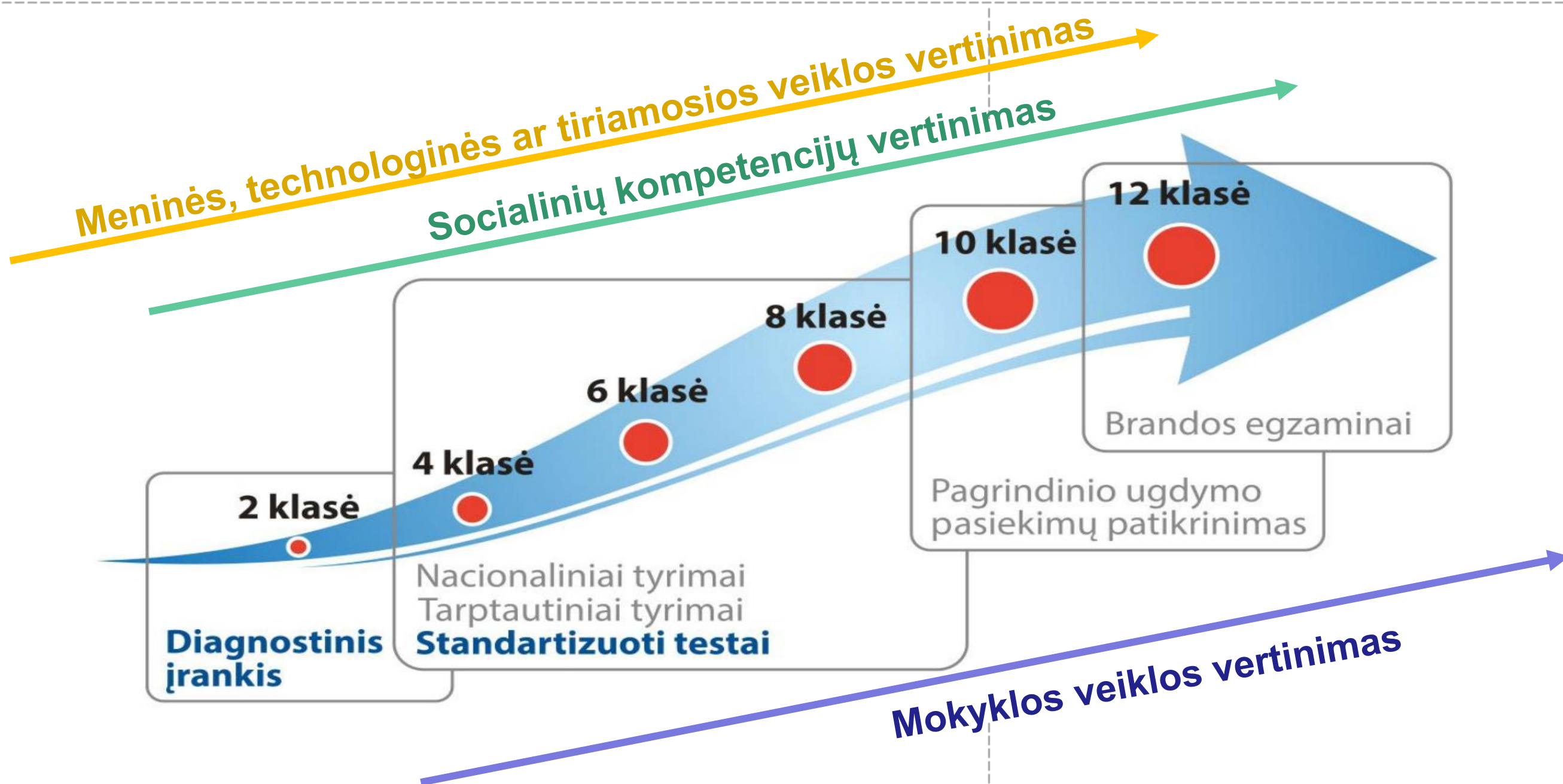
- **Mokyklos socialinis, ekonominis ir kultūrinis kontekstas**
- **Mokymo ir mokymosi procesas**
- **Mokinių mokymosi motyvacija**
- **Mokyklos valdymas, vertinimas ir atskaitomybė**

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

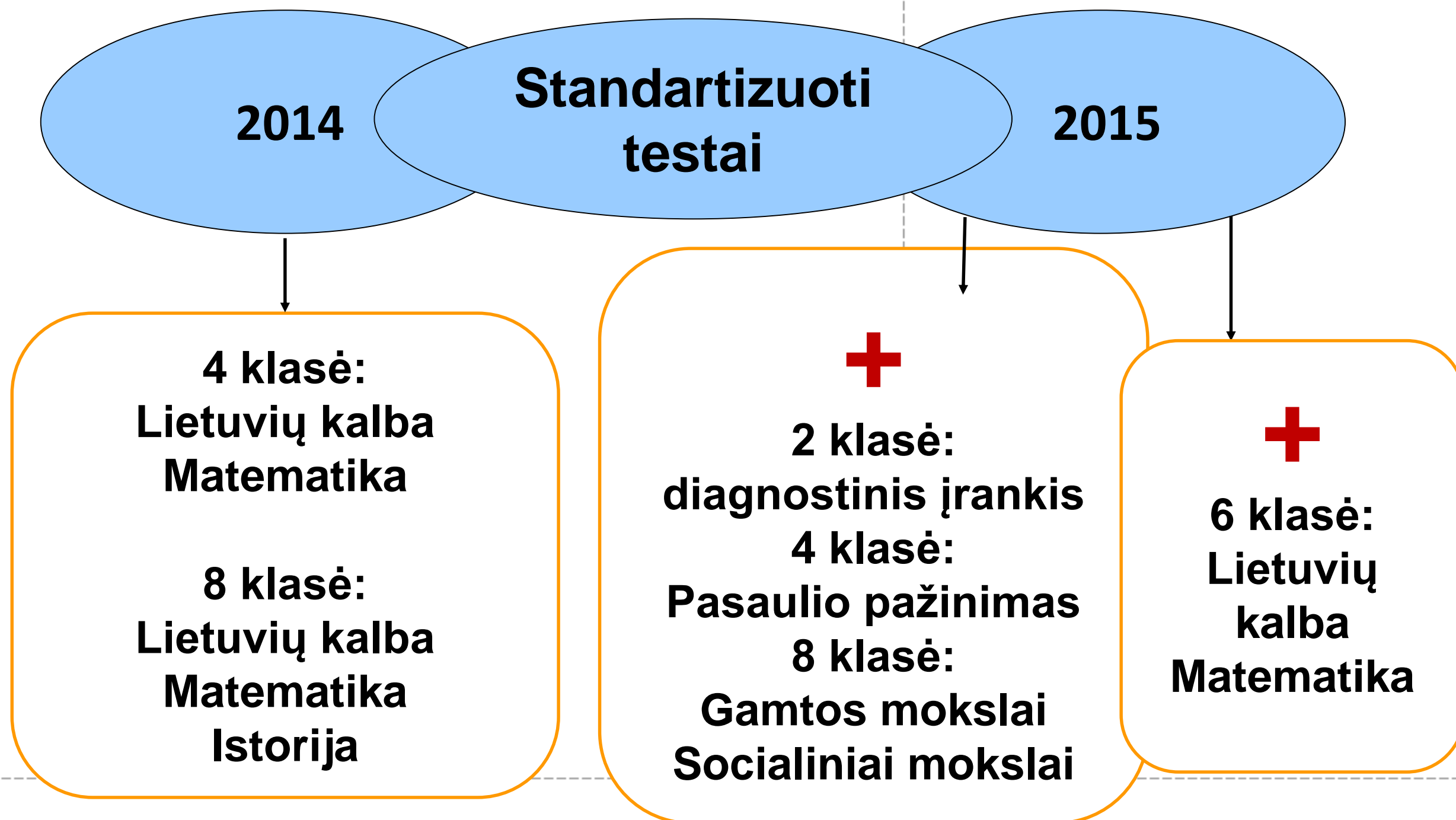
Suderinto vertinimo sistema

Kuriamos atviros užduočių bazės mokinių pasiekimams pasitikrinti

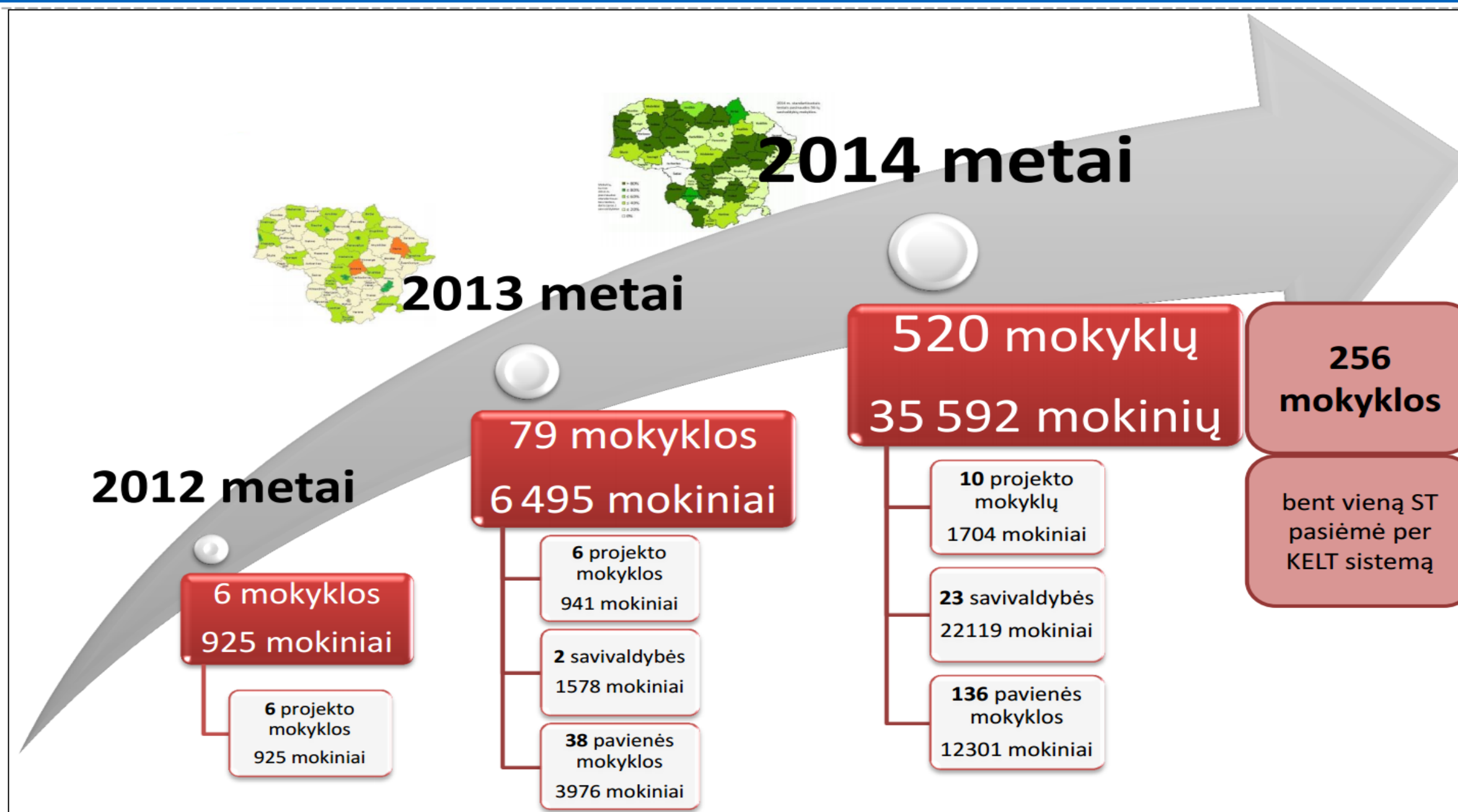
ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

Standartizuotų testų panaudojimo apimtys

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

Nuo centralizuotų pastangų prie individualių pažangos iniciatyvų rėmimo

- **Sudarysime sąlygas visapusiškam būklės įsivertinimui.**
- **Padėsime išanalizuoti duomenis ir pasirengti tobulinimo planus.**
- **Remsime inovatyvius, į pokytį orientuotus mokyklų bendruomenių sprendimus.**

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

Kitos iniciatyvos: PUPP kaita

Pradedame ruošti 5 PUPP.

Numatytos dvi dalys: praktinė ir testas.

- 1. Užsienio kalba (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių)**
- 2. Gamtos mokslai**
- 3. Socialiniai mokslai**
- 4. Menai**
- 5. Informacinės technologijos**

Kitos iniciatyvos: VBE organizavimo tobulinimas

- **Atliekamas Valstybinių brandos egzaminų užduočių ir organizavimo vertinimas (mokslininkų, mokytojų praktikų, organizavimą vykdančių asmenų, mokinių, teisėsaugos struktūrų vertinimai ir siūlymai)**
- **Išvadų pagrindu bus inicijuojami užduočių rengimo, egzaminų organizavimo ir priežiūros pokyčiai**

Kitos iniciatyvos: STEM stiprinimas

Kuriama matematikos, gamtos mokslų, informacinių technologijų ir inžinerinio ugdymo (STEM) kryptis bendrojo ugdymo mokyklose.

- **Regionuose įrengsime šiuolaikiškas gamtos mokslų laboratorijas.**
- **Aprūpinsime mokymo priemonėmis gamtos ir tikslųjų mokslų mokymui pradinės mokyklas ir progimnazijas.**
- **Kursime STEM klasterius (formalus, neformalus švietimas, aukštosios mokyklos, verslas).**

Kitos iniciatyvos: skaitmenizacija

- **Elektroninės galimybės profesiniam mokytojų tobulėjimui, bendradarbiavimui ir keitimuisi patirtimi.**
- **Valdymo informacinių sistemų integracija švietimo įstaigų veiklos kokybės refleksijai, sprendimų priėmimui, mokymosi pasiekimų vertinimui, įsivertinimui ir pripažinimui.**
- **Visiems prieinamas skaitmeninis mokymo(si) turinys ir skaitmeninė infrastruktūra.**
- **Integruoto skaitmeninio raštingumo kompetencijų ugdymas mokantis visų dalykų.**

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

Kitos iniciatyvos: minimalūs rodikliai valstybės finansuojamoms studijoms

2015 m.

Lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzaminas:

- Valstybinis pretenduojantiems į universitetinių studijų programas.
- Valstybinis arba mokyklinis pretenduojantiems į koleginių studijų programas.

Užsienio kalbos (anglų, vokiečių ar prancūzų) valstybinis brandos egzaminas ne žemesniu nei B1 lygiu.

2016 m. +

Matematikos brandos egzaminas:

- **Ne žemesniu nei pagrindiniu** pasiekimų lygiu pretenduojantiems į socialinių, biomedicinos, fizinių ir technologijos mokslų studijų programas.
- **Ne žemesniu nei patenkinamu** pasiekimų lygiu pretenduojantiems į humanitarinių mokslų studijų programas.
- **Neprivalomas** pretenduojantiems į menų studijų programas.

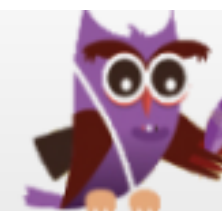
ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

Kitos iniciatyvos: pasirengimas tarptautiniams OECD PISA ir TIMSS tyrimams

- Kuriamas problemų sprendimo bendradarbiaujant IKT aplinkoje užduočių bankas.
- Sukurtų užduočių bankas bus atviras ir visos mokyklos galės naudotis.

RAŠTINGUMAS
PISA TYRIMŲ KONTEKSTE

MOKYTOJO TV

TITULINIS

MATEMATINIS RAŠTINGUMAS »

GAMTAMOKSLIS RAŠTINGUMAS »

SKAITYMO GEBĖJIMAI »

FINANSINIS RAŠTINGUMAS »

MEDIJŲ RAŠTINGUMAS »

PROBLEMŲ SPRENDIMAS BENDRADARBIAUJANT »

DOKUMENTAI »

NAUJENŲ SRAUTAS

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

Kitos iniciatyvos: keičiama mokymo priemonių rengimo ir vertinimo sistema

- Pakoreguoti mokymo priemonių rengimą ir vertinimą reglamentuojantys teisės aktai.
- Keičiamas vertimas ir teikiama konsultacinė pagalba autoriams.
- Planuojami konkursai aktualiems vadovėliams.

Kitos iniciatyvos: neformaliojo ugdymo stiprinimas

Pirmą kartą per Nepriklausomybės laikotarpį numatomos investicijos į savivaldybių neformaliojo ugdymo infrastruktūrą.

Įgyvendinamos mokyklose naujos prevencinės programos:

- Seksualinės prievartos prieš vaikus ir seksualinio vaikų išnaudojimo prevencija
- Konfliktų prevencija
- Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencija

Remiamos neformalaus ugdymo programos:

- Fizinio aktyvumo ir sveikos gyvensenos
- Saugios aplinkos kūrimo
- Kūrybiškumą skatinančios
- Tėvų švietimo

Kitos iniciatyvos: bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo artinimas

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

- **Galimybė steigti jungtines mokyklas.**
- **Nuo rugsėjo 1 dienos įgyvendinama ugdymo karjerai bendroji programa.**
- **Nuo spalio mėnesio pradedamas profesinio orientavimo veiklinimas.**

Kitos iniciatyvos: kokybės valdymas

- Iki 2015 m. rugsėjo 1 d. baigsime pertvarkyti vidurines mokyklas į gimnazijas, pagrindines mokyklas, progimnazijas.
- Baigsime vidurinio ugdymo programų akreditaciją.

Siūlome:

- Vidurinio ugdymo programų akreditavimą pakeisti visų bendrojo ugdymo programų licencijavimu.
- Bendrojo ugdymo ir profesinių mokyklų išorės vertinimą sujungti su programų licencijavimu.
- Įvesti jungtinės mokyklos tipą.

Kitos iniciatyvos: dėl anksti iš švietimo sistemos pasitraukusiųjų

Siekiai:

- Ne aukštesnį kaip pagrindinį išsilavinimą turinčių 18–24 metų jaunuolių dalis - ne didesnė kaip 9 procentai.
- Mažinti anksti pasitraukusiųjų iš švietimo sistemos skirtumą tarp miesto ir kaimo.

Įgyvendinami projektai:

- Universalių daugiafunkčių centrų steigimas ir plėtra
- Mokymosi visą gyvenimą galimybių sklaida kaimo vietovėse (II etapas)
- Pasirenkamojo vaikų švietimo finansavimo modelio sukūrimas ir išbandymas Lietuvos savivaldybėse

Reikalavimai pedagoginio personalo kvalifikacijai

Patvirtinta:

- Atitikties nustatymas mokyklų vadovų įgytai kvalifikacijai kas 5 metai.
- Kvalifikacinių reikalavimų mokytojams nauja redakcija.

Susitarta:

- Pretendentų į mokyklų vadovus vertinimą susieti su esamų mokyklų vadovų atestacija.
- Keisti mokytojų atestacijos tvarką.
- Tęsti projektą „Lyderių laikas“.

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

Naujiena:

OECD švietimo išteklių tyrimas Lietuvoje

Tikslas: Įvertinti, kokios strategijos geriausiai užtikrina mokyklų išteklių naudojimo efektyvumą, kad mokinių pasiekimai gerėtų.

- **Finansavimo formulė(s) mokykloms, specialios finansavimo programos.**
- **Mokinių grupių sudarymas, mokymosi sunkumų turinčių mokinių poreikių valdymas, ugdymo programų pasiūla.**
- **Klasių dydis, mokytojų-mokinių santykis, mokytojo darbo laiko panauda, pedagoginės karjeros struktūra ir kompensavimo mechanizmai.**
- **Efektyvios išteklių vadybos iniciatyvos: rezultatais grįstas planavimas.**

Socialinė partnerystė

LRV darbo grupės „Dėl pedagogų socialinių sąlygų gerinimo ir bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkymo, siekiant užtikrinti ugdymo kokybę ir veiksmingumą“ svarstymo objektas:

1. Mokytojų ir mokinių santykis:

sąlygų sudarymas mokytojams anksčiau išeiti į pensiją, persikvalifikuoti į kitą profesiją, mokytojų, sulaukusių pensinio amžiaus, atleidimo galimybių, darbo vietų kūrimas.

2. Švietimo sistemos (bendrojo ugdymo ir neformaliojo švietimo) finansavimas:

gaunamų finansų paskirstymas bendrajame ugdyme, ilgalaikės mokytojų darbo užmokesčio didinimo programos parengimas, švietimui skiriamo BVP procento didinimas (per kelerius metus skiriamas BVP procentas turėtų išaugti iki 6 proc.).

3. Bendrojo ugdymo mokyklų tinklas: mokyklų ir klasių dydžiai.

4. Švietimo šakos kolektyvinės sutarties derinimas

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

2014-2015 metų prioritetai

- **Dėmesys kiekvienam mokiniui**
- **Jungtys tarp programų**
- **Pažangos skatinimas**
- **Vertinimo integralumas**

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

Baltijos keliui – 25 metai

- 1989 m. rugpjūčio 23 d. 19 val. Lietuvos, Latvijos ir Estijos žmonės pasiuntė žinią pasauliui apie pasiryžimą siekti laisvės ir savo šalių valstybingumo atkūrimo, savo drąsa ir vienybe nustebindami pasaulį.
- Baltijos kelias – taiki ir laisvę mylinčių Baltijos tautų akcija už istorinį teisingumą.
- Baltijos kelyje patyrėme nepakartojamą vienybės, bendrumo ir solidarumo jausmą.
- Baltijos kelio didybę perduokime iš lūpų į lūpas, iš širdies į širdį, iš kartos į kartą.